

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Електронне видання

**Актуальні питання підготовки майбутніх
фахівців педагогічної освіти в умовах
освітніх трансформацій**

МАТЕРІАЛИ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

26 грудня 2019 року

Мелітополь, 2019

УДК 378.091.21:005.6

ББК 74.58

Б 43

Актуальні питання підготовки майбутніх фахівців педагогічної освіти в умовах освітніх трансформацій: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (26 грудня 2019 р., м. Мелітополь). – Мелітополь, 2019. – 97 с.

Рецензенти:

Нечипоренко В. В. - доктор педагогічних наук, професор, ректор Хортицької національної начальної-реабілітаційної академії Запорізької обласної ради.

Крижко В. В. - кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки вищої школи, управління навчальним закладом та методики викладання суспільствознавчих дисциплін Бердянського державного педагогічного університету.

До збірника ввійшли матеріали, що репрезентують результати досліджень з актуальних питань підготовки майбутніх фахівців педагогічної освіти у закладах вищої освіти.

Електронне видання призначено керівникам, педагогічним працівникам, психологам, викладачам закладів вищої освіти, у тому числі, закладів післядипломної педагогічної освіти, а також усім тим, хто цікавиться психолого-педагогічними проблемами підвищення якості професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти.

Матеріали подано в авторській редакції

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань несуть автори статей.

УДК 378.091.21:005.6.

ББК 74.58

© Автори публікацій, 2019

ЗМІСТ

Батарейна І.

МЕТОДИ І ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ 6

Бєльчева Т., Куст А.

КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО
ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СУЧАСНІЙ ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ
ШКОЛІ..... 10

Бунчук О., Єрошкіна Є.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ УЧНІВ
СТАРШОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА
ЛІТЕРАТУРИ 14

Бунчук О., Корчака Р.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МЕДІАКУЛЬТУРИ УЧНІВ СТАРШОЇ
ШКОЛИ У ПОЗНАВЧАЛЬНИЙ ЧАС ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-
ПРОСВІТНИЦЬКИХ ТЕХНОЛОГІЙ 18

Воровка М., Бунчук О.

СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ 23

Головкова М., Шкарупа М.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ..... 26

Головкова М., Ялтиченко Л.

ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ
ПРОФЕСІЙНОЇ ДЕОНТОЛОГІЇ 38

Головкова М., Ялтиченко Л.

ЕТИЧНО-КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА ЗВО ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ЙОГО НОРМАТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ.....	48
Єрмак Ю., Науменко О. ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІСТОРІЇ.....	55
Іванова Н. ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНА ОСВІТА У КОНТЕКСТІ НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ	59
Ізбаш Світлана Сергіївна, Давидова Світлана Вікторівна ТВОРЧІ ПРОЕКТИ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ УЧИТЕЛЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	65
Ізбаш С., Пачина О. АКТУАЛЬНІСТЬ МЕДІАОСВІТИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	69
Коробченко А., Тарасова В. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ДИТИНОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.....	72
Проценко А. А. ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНОСТЬ УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	76
Савлук О. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ІНФОРМАТИКИ.....	80
Тарасова В. 83 ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВЧИТЕЛІВ В УМОВАХ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ	83

Христова Т. , Лукашенкова Ганна Григоріївна ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ФОРМ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	87
Шлеїна Л. РОЛЬ КУРАТОРА СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ У ВИХОВАННІ ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ У СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ЗВО	92

нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009. 148 с.

3.Мудрик С.Б. Рухливі ігри від інстинкту до соціалізації. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2010. № 2. С. 14–17.

4.Українські народні рухливі ігри, розваги та забави: методологія, теорія і практика / Приступа Є. та ін. Дрогобич: Вимір, 1999. 449 с.

5.Шульга И.И. Педагогическая анимация: учебное пособие для СПО. Москва: Юрайт, 2019. 150 с.

6.Христова Т.Є., Андронов А.В. Професійна підготовка майбутнього вчителя фізичної культури до спортивно-ігрової діяльності в умовах сучасної школи. *Бъдещите изследвания – 2017: материали за XIII междунар. научна практ. конф.*, 15-22 февруари 2017 г. София, 2017. Vol. 7. С. 12–14.

7.Khrystova Tetiana, Lysenko Olexei. Modern model of professional preparation of the future teacher of physical culture for sports-gaming activities. *Conference Proceedings of the 7th International Scientific Conference «Problems and Prospects of Territories' Socio-Economic Development»*, April 4-7, 2018, Opole, Poland, 2018. P. 294–295.

УДК 37.013.42

Шлеїна Л.

аспірант кафедри педагогіки і педагогічної майстерності

Мелітопольський державний педагогічний університет

імені Богдана Хмельницького

РОЛЬ КУРАТОРА СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ У ВИХОВАННІ ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ У СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ЗВО

Важлива роль у вихованні гендерної культури студентів аграрних ЗВО належить куратору, а особливо його *рівню готовності до виховання гендерної культури студентів аграрних ЗВО*.

Куратор – наставник академічної студентської групи.

Системний підхід до проблеми виховання студентів, тобто створення умов для саморозвитку особистості під час навчання, набуття студентами ціннісних орієнтацій та соціального досвіду включає ряд структурних елементів. Центральною структурною ланкою управління організаторсько-виховної роботою зі студентами є інститут кураторів [3].

Зміст діяльності інституту кураторів визначається Законом України «Про вищу освіту» [4]. Концепцією виховання дітей і молоді у національній системі освіти [5], Національною доктриною розвитку освіти України у XXI столітті [7], відповідними інструктивно-методичними документами Міністерства освіти і науки України, а також положеннями, розробленими структурними ланками.

Діяльність куратора студентської групи є багатофункціональною, оскільки її змістом є: утвердження в студентській групі державного підходу і відповідальності щодо розв'язання проблем освітнього процесу, набуття молоддю соціального досвіду, успадкування надбань українського народу, спрямування інтелектуальної активності студентської молоді на обговорення найактуальніших проблем сьогодення, залучення до роботи у різних сферах наукової діяльності, проведення національно-культурної, просвітницької та організаційно-педагогічної роботи серед молоді, вивчення української мови та історії України, формування історичної пам'яті, національної свідомості, гідності, розвиток здібностей, їх повноцінна реалізація в різних видах діяльності, формування у студентській групі працездатності і відповідального ставлення до освітнього процесу, забезпечення системно-цільового планування виховної роботи, формування у студентської молоді громадянськості і соціальної активності шляхом залучення її до різноманітної діяльності, постійне співробітництво, співтворчість із студентським активом та органами студентського самоврядування, молодіжними творчими об'єднаннями, рухами, а також організація життєдіяльності колективів студентських груп, розвиток ініціативи, творчості, набуття організаторських знань, вмінь та навичок, активне

залучення студентів до управління освітнім процесом, проведення виховної роботи зі студентами, які проживають у гуртожитку, сприяння організації їх здорового способу життя, розв'язання житлово-побутових проблем [6].

Куратор студентської групи виконує такі функції: аналітичну, організаторську, комунікативну, соціальну, спрямовуючу, стимулюючу, координаційну.

Аналітична функція куратора студентської групи передбачає вивчення і врахування міжособистісних взаємин в групі, мотивів навчальної і пізнавальної діяльності студентів, рівня їхнього інтелектуального розвитку, індивідуальних особливостей, соціометричного статусу тощо.

Організаторська функція пов'язана із плануванням та організацією виховної роботи в групі з урахуванням індивідуальних особливостей студента, створення організаційно-педагогічних умов для їхньої соціально-психологічної адаптації, створення колективу студентської групи, виховання активу, розвиток організаторських здібностей активу, надання допомоги органам студентського самоврядування.

Комунікативна функція спрямована на створення мікроклімату, доброзичливих стосунків у групі, корекцію позиції студентів із низьким та високим соціометричним статусом, що забезпечує позитивні зміни в міжособистісних стосунках і виховання студентів в цілому [3 с.443].

Соціальна функція реалізується у гуманістично-орієнтованій взаємодії «педагог-студент». Куратор студентської групи допомагає вихованцю в особистісному розвитку, засвоєнні та прийнятті суспільних норм, цінностей, дотриманні засад духовного повноцінного буття. Куратор виступає суб'єктом соціалізації, оскільки переймає та переосмислює соціальний досвід, носієм якого є суспільство [2].

Спрямовуюча функція передбачає орієнтацію студента на правильний життєвий вибір згідно з моральними і правовими нормами, допомагає створенню гуманних відносин у студентському середовищі загалом і студентській групі зокрема. Куратор студентської групи виступає в ролі

консультанта, який за необхідності надає допомогу студентам у саморозвитку, самовихованні, спрямовує їхню діяльність, спираючись на властиві їм задатки і здібності.

Стимулююча функція передбачає створення атмосфери психолого-педагогічної підтримки в групі, що сприяє розкриттю творчого потенціалу студентів.

Координаційна функція забезпечує спрямування виховних зусиль викладачів, батьків і представників громадськості у вихованні студентської молоді [8].

Діяльність кураторів студентських груп має високу соціальну значущість, оскільки він виступає посередником між суспільним попитом на соціально зрілих громадян, висококваліфікованих професіоналів.

Відтак, це потребує від куратора студентської групи оволодіння теорією і методикою виховання студентської молоді. Однак, для значної кількості кураторів студентських груп аграрних ЗВО на заваді стає брак педагогічної освіти, а значить і дефіцит знань з теорії і методики виховання.

Куратор студентської групи має бути позитивним прикладом для студентів. Домінантними якостями куратора студентської групи є:

- соціальна активність, готовність і здатність діяльнісно сприяти вирішенню суспільних проблем у сфері професійно-педагогічної діяльності;
- цілеспрямованість – вміння спрямовувати та використовувати усі якості особистості задля досягнення поставлених педагогічних задач;
- врівноваженість – здатність контролювати свої вчинки у будь-яких педагогічних ситуаціях;
- бажання працювати із студентами – отримувати духовне задоволення від спілкування із студентською молоддю в ході навчально-виховного процесу;
- здатність не розгублюватися в екстремальних ситуаціях;
- вміння оперативно приймати оптимальні педагогічні рішення та діяти у відповідності з ними;

- чарівність – поєднання духовності, привабливості, смаку і культури;
- чесність – відвертість у спілкуванні, сумлінність у діях та діяльності;
- справедливість – здатність діяти неупереджено;
- сучасність – усвідомлення педагогом власної приналежності до однієї епохи зі студентами (прагнення знайти спільність інтересів);
- гуманність – прагнення та вміння здійснювати педагогічну підтримку студента в його особистісному розвитку;
- ерудиція – широкий кругозір у поєднанні із глибокими пізнаннями в галузі навчального предмета, який викладає;
- педагогічний такт – дотримання загальнолюдських норм спілкування і взаємодії зі студентами із урахуванням їхніх вікових та індивідуально-психологічних особливостей;
- толерантність – терпимість у роботі із студентською молоддю;
- педагогічний оптимізм – віра в студента, його та власні можливості [1 с. 217–218].

Отже, ключове значення у процесі виховання гендерної культури студентів аграрних ЗВО належить ціннісно-мотиваційному ставленню куратора студентської групи до виховання гендерної культури у студентів аграрних ЗВО, прагненню ефективно виховувати гендерну культуру особистості; знанням про сутність гендерної культури та особливості її виховання у студентів аграрних ЗВО; володінню формами і методами виховання гендерної культури; адекватному оцінюванню себе як куратора студентської групи здатного виховувати гендерну культуру у студентів аграрних ЗВО.

Список літератури

1. Волынкин В. И. Педагогика в схемах и таблицах: учебное пособие. Ростов-на Дону : Феникс, 2008. 282, [1] с., с. 217–218
2. Дубасенюк О. А. Методичні рекомендації куратору академічної групи з виховної роботи студентів педагогічного університету. Житомир, 2000. 56 с.

3.Енциклопедія освіти / [Акад. пед. наук України; відповід. ред. Василь Григорович Кремень.]. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с., с. 443.

4.Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

5.Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти. Інформаційний збірник Міносвіти України. 1996. № 3. С. 2–14.

6.Корольчук О., Поночовний М. Організаційно-виховна робота серед студентів. *Освіта*. 2004. 21–24січня (№ 4.), с. 8–9.

7.Національна доктрина розвитку освіти України : Указ президента від 17.04.2002. № 347 / 2002. Офіц. вид. Київ : Парлам. в-во, 2002. 17 с.

8.Пернарівська Т. П. Формування у студентів готовності до гармонізації міжособистісних відносин у позааудиторній діяльності: дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2015. 236 с., с. 103–104.

Електронне наукове видання

Актуальні питання підготовки майбутніх
фахівців педагогічної освіти в умовах
освітніх трансформацій

МАТЕРІАЛИ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

(26 грудня 2019 року, м.Мелітополь)

Всі матеріали друкуються в авторській редакції